

Tilsyn gir læring

Velkommen til en ny utgave av vår årlige tilsynsmelding. Formålet med tilsynsmeldingen er å formidle en del viktige observasjoner og vesentlige vurderinger som er gjort i tilsynsarbeidet tilbake til tjenesteyterne og andre med ansvar for sosial- og helsetjenestene.

Til tross for at vi har forsøkt å presentere et variert utsnitt av de erfaringene vi har gjort, er det vanskelig å gi et fullverdig og representativt bilde av bredden i arbeidet hos Fylkesmannen, Helsetilsynet i fylket og Statens helsetilsyn. Vi har vært nødt til å gjøre et skjønnsomt utvalg av saker. De som måtte ønske et bredere blikk og dypere innsyn i virksomheten vår, kan finne mer stoff på nettsidene våre (www.helsetilsynet.no) og hos fylkesmennene (www.fylkesmannen.no).

Fellesnevneren for tekstene i denne meldingen er at de omhandler forhold som vi mener egner seg for gjennomgang, drøfting og refleksjon blant de som har ansvar for sosial- og helsetjenestene i Norge. Statens helsetilsyn har erfart at det som framstår som problemer og svikt hos en tjenesteyter, ofte også gjenfinnes hos flere andre. Vi ser at svikt blir korrigert når dette påpekes ved tilsyn. Betydningen av tilsyn understrekes også av at stadig flere kommuner og helseforetak bringer tilsynsresultatene fram for overordnede organer til styrebehandling. Dette er en gledelig utvikling, som etter vår oppfatning er helt i samsvar med internkontrollprinsippet som ligger til grunn for styringen av sosial- og helsetjenestene.

Likevel undres vi stadig over at det som er påvist som mangler hos en tjenesteyter, får lov til å bestå uten oppmerksomhet eller korleksjon andre steder. Dette er etter vår oppfatning et tydelig uttrykk for at sosial- og helsetjenestene ikke er lærende organisasjoner.

Lærende organisasjoner må selvsagt ha et bevisst forhold til erfaringer og resultater av egen tjenesteyting. Lærende organisasjoner må også være i stand til å fange opp signaler om gode og dårlige erfaringer som andre har gjort. Her kan nettstedet vårt være nyttig.

Statlig tilsyn er en vesentlig rettsikkerhetsgaranti for tjenestemottakerne, ved at det påvises og gripes fatt i mangler og svikt hos den enkelte tjenesteyter. Tilsyn framskaffer også erfaringer med allmenn verdi, som kan og bør benyttes for utvikling av sikkerhet og kvalitet i tjenesteytingen. Dette forutsetter dels at vi er i stand til å formidle våre erfaringer til tjenesteyterne på bredt grunnlag, og dels forutsetter det at tjenesteyterne gjør seg bruk av tilsynserfaringene i sitt eget utviklingsarbeid.

Det siste forholdet har vi begrenset styringsmulighet i forhold til. Hovedansvaret for dette ligger på de som er ansvarlige for tjenesteytingen.

Det første forholdet har vi imidlertid et selvstendig ansvar for å ta fatt i. Fram til nå har vi lagt vekt på å gjøre våre tilsynsresultater allment tilgjengelige. Vi ser at det ikke er tilstrekkelig for å sikre at våre erfaringer blir brukt i så stor grad som vi mener er hensiktsmessig. I vår strategiplan for 2007–2009 er derfor formidling av tilsynets erfaringer et av de forholdene som vi har bestemt skal ha særlig oppmerksomhet.

De nærmeste årene må vi legge større vekt på forhold knyttet til oppfølging av de funnene og de erfaringene vi har gjort. For å få til dette trenger vi samspill og dialog med tjenesteyterne. Tilsynsmeldingen er et lite, men forhåpentligvis nyttig bidrag i dette samspillet.

Med hilsen

Lars E. Hanssen